

KATEDRA GERMANISTIKY
Posudek na bakalářskou práci

Autor: Jan Ciosk

Titul (česky/německy – anglicky):

Problematik der Übersetzung von Kiezdeutsch anhand ausgewählter Texte der deutsch-türkischen Literatur

Translation Problems of Kiezdeutsch Based on Selected Texts of the German-Turkish Literature

Konzultant: Mgr. Marie Krappmann, PhD.

Hodnotící kritéria	% podíl na celkové známce	hodnocení
Téma:	5%	1
Metodologie:	20%	1,5
Vytvoření korpusu a jeho analýz	20%	1,5
Použití odborné literatury:	20%	1
Struktura a forma:	20%	1,5
Bibliografický aparát:	15%	1
Celková známka před obhajobou:		1,3

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

Otázky jsou formulovány v posudku.

Cítí-li konzultant či oponent potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby verbálně, nechť tak prosím učiní zde (příp. na přiloženém archu)

Autor předložené bakalářské práce si vytyčil nelehký cíl, totiž na základě vlastních návrhů analyzovat možnosti transferu etnolektu zvaného „Kiezdeutsch“ pomocí ostravského dialektu. Tímto problémem se zabývá na základě dvou vybraných děl známého německého spisovatele tureckého původu Feriduna Zaimoğlu, *Kanak Sprak* [...] a *Abschaum*.

Již v teoretických podkapitolách, na které analýza volně navazuje (oceňuji absenci zažitého dělení na „teoretickou“ a „praktickou“ část), autor práce dokazuje, že se výborně orientuje jak v kulturním kontextu popisovaného etnolektu, tak v překladatelské teorii a terminologii s ní spojené. To vyplývá i ze seznamu prostudované sekundární literatury, který je na bakalářskou práci překvapivě obsáhlý. V první kapitole jsou poměrně podrobně popsány historické a kulturní podmínky, ve kterých zmíněný etnolekt vznikl. V tomto kontextu jsou zmíněna rovněž jiná média, pomocí kterých se tzv. „Kanak-Sprak“ rozšířila, na str. 14 je plausibilně zdůvodněno, proč tak autor činí.

V druhé, sociolingvisticky zaměřené kapitole autor logicky postupuje od definice dialektu k vymezení etnolektu a do tohoto kontextu zasazuje úvahy nad rozdíly mezi tzv. *Kanak Sprak* a *Kiezdeutsch*.

Třetí kapitola pak volně přechází v rozbor vlastních návrhů překladu. Jako teoretický úvod si autor inteligentně vybral jen ty otázky z oblasti překladatelské teorie, které se jeho práce bezprostředně týkají. Hranice volného zacházení s výchozím textem jsou naznačeny v podkapitole 3.2., ve které jsou shrnuty základy funkčního směru v překladatelství, v předchozí kapitole zároveň autor naznačuje problémy spojené s pojmy jako ekvivalence a adekvátnost.

Pro popis konkrétních problémů, které vznikají při překladu analyzovaného etnolektu, si autor nadefinoval tři „Problemfelder“, které jsou v analyzovaných dílech nečastějším zdrojem posunů. V podkapitole „Elision“ jsou řešeny různé formy krácení a slučování jazykových jednotek. Otázkou je (otázka č. 1), zda je všechny pojednávané fenomény možné začlenit pod pojem „elize“. Samotné návrhy překladů jsou velmi propracované a kreativní, místy by ovšem čtenář uvítal trochu podrobnější komentář kompenzačních procesů. Rovněž přiřazení některých dialektálně příznakových výrazů k morfo-syntaktickým kategoriím je problematické. Proč je např. na str. 42 (příkl. 28) identifikován lexém *šak* jako spojka (otázka č. 2)?

Druhý „Problemfeld“ je nazván příliš obecně jako „Lexikalische Ebene“, na str. 43 jsou ovšem specifikována další, konkrétnější podtémata. Zajímavý je např. návrh překládat vysoce hovorovou částici „voll“ pomocí dialektálně zabarveného sousloví „jak cyp“. V kontextu tohoto tématu by bylo zajímavé položit si otázku, do jaké míry musí být cílový text plně transparentní pro recipienty na celém území České republiky – pro západočeské čtenáře je např. toto přirovnání netransparentní (otázka č. 3).

Třetí tematický celek je zaměřen na problémy spojené s jazykovými prostředky, které ovlivňují koherenci (a kohezi) textu. Zde autor pracuje s obsáhlejšími pasážemi, na kterých demonstruje různé možnosti převodu delších syntaktických (parataktických) konstrukcí a zvažuje, k jakým posunům dochází. I v této části jsou nabízena kreativní řešení, která jsou ovšem někdy až příliš stručně komentována.

Jazyková úroveň práce je velmi dobrá, vyskytují se pouze drobnější chyby na morfologické rovině a na rovině stylistické (*Beispiel machen* např.).

Nakonec bych ráda vyzdvihla, že spolupráce s autorem práce byla naprosto bezproblémová, koncept práce si sám navrhl a veškerý materiál samostatně zpracoval. Práci považuji za

zdařilý příspěvek k úvahám o překladu silně jazykově (a kulturně) příznakových literárních textů a doporučuji ji k obhajobě.

Podpis konzultanta: